

LBRIS

We know
books

Mircea Florin Caracaș

**MEMORIA IUBIRII –
ELIXIR DE VINDECARE**

Volumul al II-lea

Postfață de Lilioara Macovei

E I K O N

București, 2019

CUPRINS

CAPITOLUL XLII MEMORIA IUBIRII, UN ALT MOD DE A ÎNȚELEGE PROCESELE MEMORIEI	5
CAPITOLUL XLIII GERONTOLOGIE ȘI GERIATRIE. ȘCOALA ROMÂNEASCĂ.....	11
CAPITOLUL XLIV FUNCTȚII ȘI STRUCTURI ALE CREIERULUI IMPLICATE ÎN PRELUCRAREA INFORMAȚIILOR CLASICE. "ART TERAPIA" ȘI MEMORIA	19
CAPITOLUL XLV TRATAMENTE BAZATE PE CHIRALITATE ÎN PROCESELE DE VINDECARE A MEMORIEI. REDUNDAȚA ȘI PROBLEMELE ACESTEIA.....	29
CAPITOLUL XLVI AMINTIREA UNUI PĂRINTE IUBIT	39
CAPITOLUL XLVII MODELAJUL CA SOLUȚIE DE TERAPIE	45
CAPITOLUL XLVIII MEMORIA BIOGRAFICĂ ȘI MEMORIA INIMII.....	53

CAPITOLUL XLIX

ACCIDENTELE CEREBRALE ȘI PARALIZIA BELL.
PIERDEREA ȘI RECUPERAREA MEMORIEI 63

CAPITOLUL L

VINDECĂRE A MEMORIEI SAU PROTEZARE? PROTEZAREA
MEMORIEI. CE SPUNE ȘTIINȚA, CE SPUNE TEOLOGIA..... 71

CAPITOLUL LI

ÎNCERCĂRI ACTUALE DE COPIERE A MEMORIEI UMANE 83

CAPITOLUL LII

DRUMURILE MEMORIEI IUBIRII..... 91

CAPITOLUL LIII

ÎNVIEREA ȘI LIPSA TEMERII DE MOARTE 99

CAPITOLUL LIV

SĂ GÂNDIM ȘI CU STOMACUL SAU CUM ESTE MAI BINE? ...113

CAPITOLUL LV

MNEMOTEHNICĂ..... 123

CAPITOLUL LVI

DRUMEȚ PLIN DE IUBIRE PE PĂMÂNT 129

CAPITOLUL LVII

MEMORIA CEREBRALĂ AR PUTEA FI PARTE
A SISTEMULUI DE MEMORII UMANE?..... 135

CAPITOLUL LVIII

”MĂRTURIE COMUNĂ CREDINȚĂ ȘI ȘTIINȚĂ ÎN DIALOG”.
SIMPOZIONUL DIN ANUL 2008,
DE LA UNIVERSITATEA VALAHIA DIN TÂRGOVIȘTE” 145

CAPITOLUL LIX

ANII 2004-2008. SFÂNTUL DIMTRIE BASARABOV
ȘI STUDENȚII LA TEOLOGIE153

CAPITOLUL LX

LIMITELE TRANSUMANISMULUI ȘI POSTUMANISMULUI...159

CAPITOLUL LXI

EDIȚIA 2017 A SĂRBĂTORII ȘTIINȚEI, PARIS 8-15 OCTOMBRIE... 169

CAPITOLUL LXII

ZILELE CULTURII ROMÂNE LA PARIS. OMAGIEREA
LUI MIHAI EMINESCU-12 IANUARIE 2018.....175

CAPITOLUL LXIII

ÎN CĂUTAREA UMANULUI PIERDUT. PSIHANALIZA
EXISTENȚEI ȘI VICTOR FRANKL. ȘCOALA NOUĂ
DE PSIHOLOGIE ROMÂNEASCĂ LA NIVEL EUROPEAN.
APLICAȚII181

CAPITOLUL LXIV

MEMORIA IUBIRII-MEMORIE A IERTĂRII187

CAPITOLUL LXV

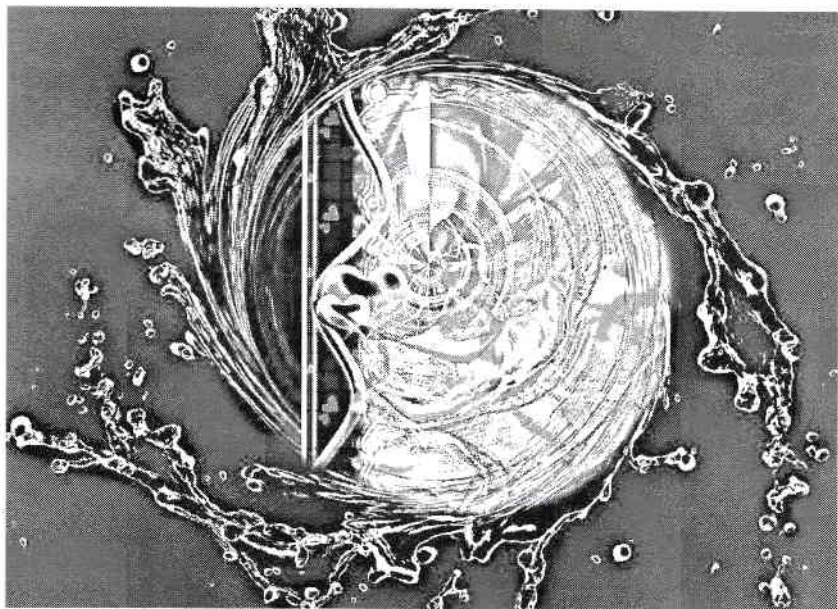
INTRODUCERE LA CAIETUL DE EXERCIȚII PRIVIND
MEMORIA INIMII, MEMORIA IUBIRII 199

CAIETUL DE EXERCIȚII ALE MEMORIEI IUBIRII 211

Postfață.....265

CAPITOLUL XLII

MEMORIA IUBIRII, UN ALT MOD DE A ÎNȚELEGE PROCESELE MEMORIEI

Certitudine

”Sufletul omului nu este numai gândire, simțire și imaginație. El are și puterea de a statornici, de a păstra valorile artistice în sine, a le conserva și a le transmite, atât pentru sine, cât și pentru lume. Această dimensiune și putere este memoria.” ”Cunoașterea prin tăcere”

Pr. Prof. dr. George Remete¹

Statornicia, capacitatea sufletului omenesc de păstra, și transmite nu are legătură doar cu gândirea, simțirea și imaginația, cum se vehiculează mai mereu.

Participarea recentă la un curs de trei luni în Paris, la un Atelier de Memorie francez, conform PEPS, mi-a adus confirmări în această direcție. Așa cum am sugerat organizatorilor, cele 3: gândirea, simțirea, imaginația sunt schimbătoare iar o putere din suflet se îndârjește să le păstreze cu fidelitate pe toate. Aceasta este cu certitudine memoria. Nu pot fi imixtiuni: ^{1,4}

E necesară o înțelegere limpede a memoriei, nu una clasică, rigidă. Descoperirea ”creierului inimii” a făcut posibil să ajungem la puterea de a păstra, de a resuscita, și eterniza valorile.

Se vorbește mai mereu de strategii de memorare diversificate atât teoretic, cât și practic, prin apelarea la mijloace cognitive, vizualizarea, producerea, manevrarea, combinarea unor imagini mentale, doar cu materia cenușie. Se concep strategii asemănătoare celor ale unei camere ale minții.

Descoperirea GPS-ului din creier și atribuirea descoperitorilor acestuia în anul 2014 a premiului Nobel, pare să fi oferit la acel moment siguranța apropierei memoriei de o astfel de cameră posibil a fi reparată, pe viitor chiar înlocuită.

Imaginației, îi e asociată frecvent de psihologi ”memoria lucrativă”, pe care o definesc precum: ”capacitatea de a menține în spiritul uman, sau păstrarea în memorie, în atenție, a unei sarcini pe care o avem de executat, efectuând alte sub-sarcini, prin funcțiuni executive, exemplu: capacitatea de a proiecta în viitor-memoria prospectivă, de a focaliza, ca și cum am face o călătorie în trecut, apoi cea de a planifica, selecta, iar în final inhibiția și judecata.”^{2,3}

Explicarea astfel a trecerii de la pasivitate la dinamismul memoriei e un mod de privire apropiat de unul mecanic, pornind doar de la un "depozit" de gândire, simțire și imaginație!

Ceea ce se explică de psihologi prin dinamismul memoriei e necesar a fi corelat mai ales cu resuscitarea și păstrarea datelor, informațiilor. Raportat la valorile artistice, explicațiile și aplicațiile prin psihiatrie, psihologie, neurologie, dovedesc destule lipsuri. Memoria umană, incluzând și alte memorii, ar trebui privită în conținutul complex al tuturor acestora, prin dimensiunile sufletului.

"Memoria iubirii" e legată direct de "memoria inimii" cum precizează Pr. Prof. George Remete: "Ea este evident limpede și mai spectaculoasă... **Iubirea e chemată în memorie în primul rând sub forma reveriei, melancoliei sau regretului.**" Acele activități de rememorare analizate de oamenii de știință, de chemare a unor realități și sentimente petrecute apar astfel și "capătă un farmec și o dulceață specială în cazul sentimentului absolut care este iubirea... Reveria este începutul, apelul memoriei, cadrul ei general. Dacă memoria se intensifică, ea trebuie să se concentreze în chipuri concrete."

Vorbim de reverie, ca început, apel al memoriei, cadru general mai înainte de ceea ce psihologii invocă prin corelări ale memoriei, interferența sa cu funcțiile cognitive: atenția, concentrarea, inteligența, limbajul, afectivitatea.

Cele mai apropiate sentimente ce urmează reveriei" sunt cele de melancolie, dar concretizate în chip sunt: puritatea, inocența, limpezimea, frumusețea chipului iubit. Acesta este suficient pentru a rechema și impune un chip precis, parcă mai convingător și mai impresionant, în orice caz mai neuitat decât cel trecut."¹

Iată destule alte elemente. Ce ne sugerează? Faptul că sentimentul ce urmează reveriei e suficient unei persoane pentru a realiza rechemarea, impunerea unui chip precis.

În aceste condiții nu ar mai fi vorba doar de memoria lucrativă, suplimente de memorie, neuroni specializați, cum spun teoriile psihice clasice.^{2,3}

Pr. Prof. George Remete explică inclusiv unele din fenomenele fizice, faptul că, **din punct de vedere al creșterii dinamicii memoriei,**

realizarea unei temperaturi imediat superioare a "memoriei iubirii" o exprimă... dorul:

"Orice dor este o memorie a iubirii și orice memorie a iubirii este și dor. În dor se activează deja toată gândirea, simțirea și imaginația memoriei iubirii".

Autorul explică "memoria dorului", prin faptul că: "este la fel de puternică, atunci când recheamă pe cei vii, ca și atunci când se referă la cei trecuți dincolo. Când se referă la cei vii, intensitatea este atât de puternică, încât ființa chemată se contopește în apelant, mai tare și mai viu decât în întâlnirea fizică, părând cel mai greu dor."

De dor, a scris formidabil marele om de cultură Lucian Blaga.^{5,6}

Se continuă cu explicații importante:¹ "Memoria iubirii înseamnă și dănuire ființială și artistică. Prin memorie, iubirea dănuiește, și ca adiere a sentimentului, și ca păstrare a ființei iubite... **Nu păstrăm numai sentimente de care ne leagă persoana iubită, la care fac apel oamenii de știință, ci simțirea întregă, prospețimea, respirația unică a ființei întregi.**

Integralitate de simțire umană, nu trunchieri, nu numai informativă, logică, imaginație. E modul complet de interpretare.

Prin acestea ajungem astfel la eternizare: "Atât de puternică poate fi memoria iubirii încât ea eternizează persoana...Orice fel de certitudine, dănuire, eternizare a persoanei în afara iubirii fiind iluzie, fantasmagorie, utopie, minciună. Iubirea autentică, învinge moartea... Dacă ea ar avea sfârșit, dacă s-ar stinge vreo iubire adevărată, lumea însăși s-ar stinge și ființa ar intra în neant...Păstrarea iubirii, dănuirea ei în memorie, înseamnă ființarea și lucrarea unui conținut precis, consistent."¹

Vorbind de memorie sunt și alte repere sau indici, decât cele pe care le consideră psihologii: cei concreți, abstracți, vizuali, semantici, afectivi. E vorba de o lărgire a aspectelor legate de memorie.

Autorul, merge mai departe cu explicații tot mai importante: "a avea sentimentul iubirii înseamnă a realiza sfințenia ei, iar pentru a realiza memoria ei, e suficient a simți sfințenia; căci sfințenia înseamnă splendoarea care nu poate apune. Sacrul înseamnă atât

frumusețe, calitate excepțională, cât și putere absolută a ființei; de aceea el presupune totdeauna nemurirea. Dacă sunt sacre, glasul și memoria iubirii sunt eterne.”

Memoria iubirii nu înseamnă sentimentalism, amintirea unei impresii plăcute...” înseamnă chipul precis, sufletul deplin, statura întregă a persoanei dragi pe care o vrei eternă, de care nu te poate despărți nici moartea... conștiința faptului că iubirea nu este o calitate, un sentiment sau o valoare de sine, ci esența minunii și supremului ființial, care este persoana.”¹

Memoria iubirii este o memorie constructivă prin sufletul deplin, statura întregă a persoanei dragi. Iată de ce multe din ilustrările la această carte provin din arta sacră.

Există și forme destructive ale memoriei. Cartea ”Cunoașterea prin tăcere”¹ lărgeste multe aspecte legate de: ”melancolie, fragilitate, sentimente existențiale... Tăcerea poate fi cea mai brutală și tragică memorie existențială. Pentru filosoful existențialist, nu există decât un eveniment și un spectacol: timpul ca degradare și absurd. Memoria se confundă într-un fel cu sentimentul, cu sentimentul timpului.”¹

Bibliografie

1. George Remete, ”Cunoașterea prin tăcere”, Editura Reântregirea Alba Iulia, 2004, ”Tăcerea ca artă”, Partea I, paginile 350-367,

2. Jocelyn de Rotrou, ”La memoire en pleine forme”, juillet, 2003, Guide Poche,

3. Elkohon Goldberg, ”Les prodiges du cerveau ou comment l’esprit se bonifie avec l’age, traduit par Pierre Reignier, Ed. Robert Lafont, 2007,

4. J. A. Armour si colab, ”Anatomy and Function of Peripheral Autonomic Neurons involved in Cardiac Regulation”, in ”Nervous control of the heart”, edited John T Shepherd, 1996.

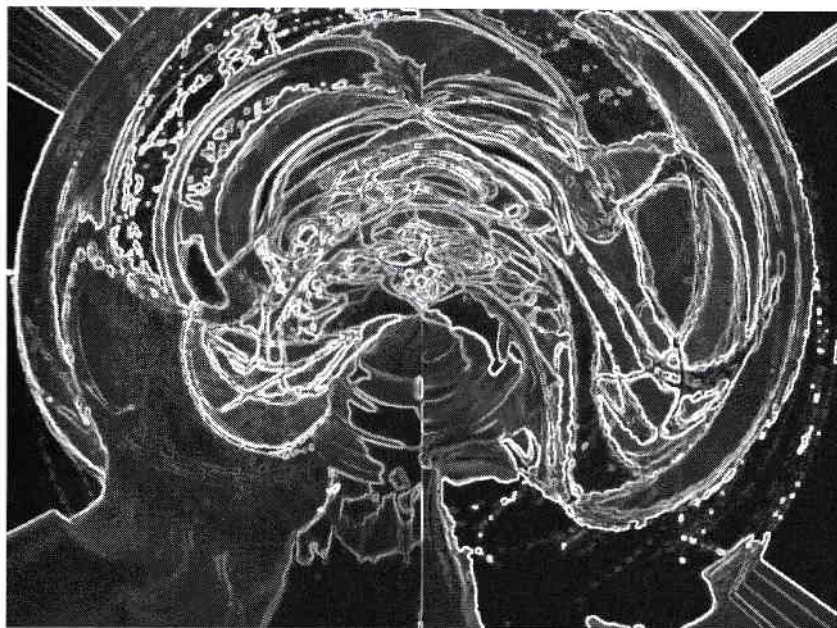
5. Lucian Blaga, Poezii, Trei fețe, Dorul-dor, Editura pentru literatura, 1962

6. <https://onlythoughts.wordpress.com/2011/07/06/%E2%80%99Edo-rul-e-un-organ-de-cunoastere%E2%80%99D-lucian-bлага/>

LBRIS

We know
books

CAPITOLUL XLIII
GERONTOLOGIE ȘI GERIATRIE.
ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

Remember

”O înțelegere mai aprofundată ne oferă observația psihologilor privind diferențierea funcțiilor cerebrale în două categorii—funcțiile sau inteligența fluidă și funcțiile sau inteligența cristalizată. Declinul datorat îmbătrânirii afectează în mod special funcțiile fluide—abilitatea de achiziționare și operare cu relații și modele abstracte, capacitatea de a reacționa rapid, de a calcula repede și bine; acest deficit nu creează însă dificultăți în comportamentul cotidian al vârstnicilor, întrucât aceștia învață să-l compenseze; nici scăderea memoriei, atunci când este moderată, fiziologică—presbymnezie benignă, nu devine alarmantă.”

Prof. dr. Constantin Bogdan, ”Viața ca dar”,
Capitolul ”Vârsta înaintată și creativitatea”¹

Pentru a cunoaște o istorie de aur și reperatele afirmării, am recitit o carte-mină de aur. Titlul ei este semnificativ: ”Viața ca Dar”.

Prof. dr. Constantin Bogdan este unul din marii gerontologi și geriatri români, cu o viață extraordinară dedicată acestei meserii nobile, oamenilor. Autorul a scris peste 12 tratate de specialitate din domenii variate precum: medicină, sociologie, antropologie, etică și bioetică, educație, fiind distins cu numeroase premii. Capitolul legat de ”Geriatría românească” e unul deosebit de important.

E vorba de împlinirea jubiliară a jumătate de secol în 2002 de la înființarea în România pentru prima dată în lume, ca model, a primului Institut de Geriatrie și Gerontologie.¹

Am ales să pornesc capitolul, cu marele savant și neurolog român academicianul Gheorghe Marinescu, cel care, după alți extraordinari medici români gerontologi precum Dimitrie Nedelcu (1811-1882) și Pavel Vasici Ungureanu (1896-1881), de la începutul secolului al XIX-lea a fost unul din cei care au consolidat pe plan mondial cele două discipline, fiind între marii fondatori ai acestor științe. Citez din cartea prof. dr. Constantin Bogdan¹:

”Studiază rolul sistemului nervos central în îmbătrânire, modificările histochemice ale celulelor nervoase în raport cu vârsta. Elev și ulterior colaborator al maeștrilor neurologiei franceze: Charcot, Raymond, Pierre Marie, Marinescu a cultivat deopotrivă clinica și la-

boratorul, revizuiind prin metode noi pentru acea vreme știința neuronului, nelimitându-se la țesutul fixat sub microscop, orientându-și studiul spre celula nervoasă vie.”

Între marile teme de cercetare abordate de savant au fost: ”structura și compoziția chimică a protoplasmei și nucleului, conexiunile neuronale, alterațiile fizico-chimice sub influența excitanților fiziologici (repaus, oboseală, febră, senilitate), oxidozele din celula nervoasă, fenomenele de reacție și atrofie a citoplasmei și nucleului provocate prin secțiunea sau smulgerea axonului, procesul de reparare a aparatului cromatic din protoplasmă, fenomenele de degenerescență și regenerare ce apar în nervii separați de centrul lor trofic, transformarea rețelei neurofibrilare prin frig, virus rabic, inaniție, stricnină și alte otrăvuri.”¹

Rețin atenția contribuțiile originale asupra unor fenomene ca: troficitatea reflexă, cromatoliza, neuronofagia, degenerescența retrogradă, ca urmare a secțiunii axonilor. Prin cercetări la ultramicroscop, academicianul Gheorghe Marinescu a aplicat datele teoriei coloizilor la structura neuronului.^{2-4 citare din 5}

Am ales aceste date din paginile cărții prof. dr. Constantin Bogdan, privitor la validitatea în continuare a multora din datele științifice ale Profesorului Marinescu.

Tema aleasă pentru acest capitol e legată de factorii ce influențează scăderea memoriei umane, fie datorită vârstei, fie altor factori majori ce se pot corela cu aceasta.

Partea I a expunerii profesorului Marinescu din lucrarea ”Date și cercetări noi asupra biologiei celulei nervoase”, din lucrarea din 1916, a confirmat, prin cercetările proprii corelate cu date obținute de oamenii de știință ai vremii și numeroase exemplificări din practica de laborator, faptul că materia vie este o substanță coloidală. Ea sumarizează proprietățile acesteia, cu predilecție la nivelul celulei nervoase, care ”urmează legile de constituție cunoscute azi în chimia coloizilor și în fizico-chimie.” E vorba de a fi eterogenă (un amestec de diferite faze coloidale), ale cărei particule ”se află într-o mișcare continuă”, neregulată (trepidație). Concepția unui sistem coloidal polifazic este o ”concepție dinamică față de cea statică anterioară; una fiziologică în locul

cele histologice”²;...Concluzia părții I a fost că nu se cunoaște (și cu tehnologia timpului său nici nu se putea cunoaște) cu precizie constituția protoplasmei vii: ”Se pot izola diferitele substanțe ce participă la formarea protoplasmei, precum: apă, săruri, hidrați de carbon, grăsimi și lipoide, albumine, acid nucleic etc; însă nu putem ști în mod precis în ce raport reciproc se găsesc aceste substanțe pentru a forma materia vie.”⁵

Împreună cu Bloch, Prof. Marinescu a descris placa senilă, descoperire de bază a sa în neurogeriatrie, substratul morfopatologic al demenței senile, pe care savantul Alzheimer o va individualiza ca entitate clinică și morfopatologică...”Sunt lucrări asupra unor probleme ale senescenței organismului, involuția sistemului nervos la îmbătrânire...”¹ Alături de profesorul academician Gheorghe Marinescu, prof. dr. Constantin Bogdan vorbește de academicianul C. I. Parhon: ”savant cu mari deschideri – psihiatru, endocrinolog, gerontolog, pionier al celor două științe amintite, împreună cu discipola Ana Aslan...C. I. Parhon este întemeietorul unei noi discipline – ”ilikobiologia sau biologia vârstelor” și autor al unui număr impresionant de lucrări asupra involuției senile... precursorul psihogeriatricii, respectiv gerontopsihiatriei. În 1976 a întreprins cercetări de cronobiologie endocrină la cei vârstnici, împreună cu Grațiana Nicolau dar și cu prof. dr. Constantin Bogdan.”¹

Ajungând la academician Ana Aslan (1897-1988): ”prima lucrare a mării noastre inventatoare a fost evidențierea rolului novocainei în ameliorarea tulburărilor distrofice legate de vârstă. În 1952 a preparat Vitamina H3 sau Gerovitalul, brevetată în peste 30 de țări, lansată pe piața farmaceutică în 1958. Ulterior, împreună cu farmacistul I. Polovrăgeanu a sintetizat și introdus în producție un al doilea produs geriatric formidabil -Aslavitalul, brevetat și produs la scară industrială din 1980”¹

A înființat Institutul de Geriatrie din București, azi Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie Ana Aslan, cu contribuția profesorului C I Parhon. Profesorul francez Jacques Frexinos de la Universitatea din Toulouse în monografia recentă, citată de prof. Constantin